

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС

Виробничої педагогічної практики з англійської мови

Підготовки	бакалавра
Галузі знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальності	014 Середня освіта (Мова і література (англійська))
освітньо-професійної програми	Середня освіта. Англійська мова

Силабус виробничої педагогічної практики з англійської мови підготовки бакалавра, 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Англійська мова.

Розробники: Вербицька А. Е., доцент кафедри практики англійської мови, кандидат філологічних наук,
Навроцька І. М., старший викладач кафедри практики англійської мови, кандидат філологічних наук

Силабус виробничої педагогічної практики з англійської мови та німецької/французької мов затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови

протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

(Коляда Е. К.)

I. Опис виробничої педагогічної практики з англійської мови

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)). Англійська мова. Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180 /6		Рік навчання: 3
		Семестр: 5, 6
		Лекції: -
ІНДЗ: -		Семінарські: -
		Самостійна робота: 170 год.
		Консультації: 10 год.
		Форма контролю: залік у 6 семестрі
Мова навчання		англійська, українська

Таблиця 2 (Заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика
Заочна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)). Англійська мова. Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180 /6		Рік навчання: 3
		Семестр: 5, 6
		Лекції: -
ІНДЗ: -		Семінарські: -
		Самостійна робота: 158 год.
		Консультації: 22 год.
		Форма контролю: залік у 6 семестрі
Мова навчання		англійська, українська

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Практики_англійської_мови
Контактна інформація	+38(0332)799866
	pam-415@vnu.edu.ua
Дні занять	Розклад занять: http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
	Усі запитання щодо курсу можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі, а також через чат у Viber

III. Опис виробничої педагогічної практики з англійської мови

Анотація

Виробнича педагогічна практика з англійської мови займає важливе місце серед дисциплін за професійним спрямуванням. Вона є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки майбутнього вчителя англійської мови закладу загальної середньої освіти для базової школи і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців відповідного напрямку (014.02 Середня освіта). Студентська практика передбачає безперервність і послідовність її проведення для одержання потрібного обсягу практичних умінь і знань відповідно до ОКР бакалавр.

1. Пререквізити

Виробнича педагогічна практика з англійської мови є важливим практичним етапом у професійній підготовці вчителя англійської мови закладу середньої освіти для базової школи. Вона є третьою професійною практикою, якій передують психолого-педагогічна і навчально-педагогічна практика. До початку виробничої педагогічної практики з англійської мови студенти вже мають знання з таких теоретичних дисциплін, як **педагогіка; психологія; вікова фізіологія з основами гігієни; сучасні педагогічні технології; методика виховної роботи; вікова, педагогічна та спеціальна психологія; методика навчання англійської мови в закладах загальної середньої освіти**, а також ґрунтовні знання з **англійської мови (B2+)**.

2. Мета і завдання виробничої педагогічної практики з англійської мови

Метою виробничої педагогічної практики з англійської мови є набуття кваліфікації вчителя англійської мови закладу загальної середньої освіти для базової школи.

Основними **завданнями** виробничої педагогічної практики з англійської мови є:

- оволодіння студентами сучасними методами, принципами та засобами навчання й викладання англійської мови;
- формування у них на базі психолого-педагогічних і навчально-педагогічних знань професійних умінь та навичок для здійснення педагогічного процесу з основної іноземної мови (англійської) в закладах загальної середньої освіти;
- самостійне вирішення типових професійних завдань, передбачених вимогами освітньо-кваліфікаційного рівня учителя англійської мови;
- застосування нових знань для вирішення педагогічних і науково-дослідних завдань в галузі викладання англійської мови у середній школі,
- застосування знань навчального матеріалу всього курсу методики викладання основної іноземної мови у практиці викладання.

IV. Результати навчання (компетентності)

У результаті проходження виробничої педагогічної практики з англійської мови студенти повинні володіти такими **компетентностями**:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати спеціалізовані та практичні завдання в галузі методики та дидактики в процесі професійної діяльності або в процесі подальшого навчання, що передбачає застосування теоретичних та практичних знань, навиків та вмінь.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність спілкуватися державною мовою (в усній і письмовій формах) на професійному рівні.

ЗК 3 Здатність до вираження національної культурної ідентичності, осмислення історії у контексті розвитку соціальних інституцій та груп, виявлення поваги до багатоманітності й мультикультурності у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій.

ЗК 4 Знання та розуміння предметної галузі для здійснення професійної діяльності.

ЗК 5 Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел.

ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземними мовами, працювати в міжнародному контексті.

ЗК 7 Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8 Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.

ЗК 9 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, толерантного та взаємоввічливого спілкування з представниками інших професійних груп із дотриманням професійної етики.

ЗК 10 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1 Здатність усвідомлювати структуру педагогічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про англійську та німецьку/французьку мови як особливу знакову систему, їхню природу, функції, рівні.

ФК 3 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 4 Здатність послуговуватися в професійній діяльності знаннями про історико-культурні особливості країн, мова яких вивчається, основні періоди розвитку англомовної літератури.

ФК 5 Здатність планувати та організовувати освітній і виховний процес з урахуванням вікових, індивідуальних та соціально-психологічних особливостей, прогнозувати його результати, використовуючи різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

ФК 6 Здатність моделювати зміст навчання задля формування в учнів ключових компетентностей, добирати й ефективно використовувати сучасні методики й технології навчання.

ФК 7 Здатність користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК 8 Здатність здійснювати об'єктивний контроль, оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

ФК 9 Здатність розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісне ставлення, використовувати стратегії роботи з учнями, які мотивують та сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ФК 10 Здатність підтримувати осіб з особливими освітніми потребами та створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; обирати освітні технології виховання з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.

ФК 11 Здатність організовувати безпечний навчально-виховний процес, пропагувати здоровий спосіб життя; планувати й проводити години класного керівника; організовувати виховні заходи, планувати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, оздоровчих таборах.

ФК 12 Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної та наукової діяльності: визначати індивідуальні професійні потреби, знаходити умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; виконувати наукові фахові дослідження з іноземних мов та методики їх викладання, а також оприлюднювати їхні результати.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1 Осмислює основні завдання педагога-вчителя, який володіє фаховими знаннями і здатен незалежно мислити, відповідально діяти та вирішувати професійні й практичні завдання у галузі освіти / педагогіки, пов'язані з викладанням англійської й німецької/французької мов у закладах загальної середньої освіти для базової школи із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій зорієнтованого компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.

ПРН 2 Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземними мовами усно й письмово з метою використання їх для організації й управління освітнім процесом.

ПРН 3 Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті.

ПРН 4 Аналізує можливості особистого професійного розвитку, визначає його оптимальний зміст і форми, здійснює моніторинг власної педагогічної діяльності, планує процес свого подальшого навчання й самоосвіти.

ПРН 5 Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення.

ПРН 6 Використовує різні види ораторських виступів, ефективно планує виступи та добирає матеріал, оперує методикою підготовки та виголошення промови, володіє основами техніки мовлення, вміє фахово вести розгорнутий монолог/діалог та уміло застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування.

ПРН 7 Використовує інформаційні та комунікаційні технології для підбору доцільних форм, методів та засобів навчання, відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 8 Знає й розуміє систему мови і вміє застосовувати ці знання у професійній освітній діяльності.

ПРН 9 Володіє принципами, технологіями і прийомами створення усних і письмових текстів різних жанрів державною та іноземними мовами.

ПРН 10 Здійснює аналіз мовних одиниць рідної та іноземних мов, визначає їхню взаємодію та характеризує мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 11 Аналізує й інтерпретує твори англійської художньої літератури, визначає їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 12 Ефективно використовує іноземні мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 13 Здійснює управління процесом виховання; добирає методи й прийоми виховання; застосовує індивідуальну, групову та масову форми виховної роботи; вміє планувати й проводити години класного керівника, виконувати його обов'язки, організовувати виховні заходи, співпрацювати з сім'ями учнів, залучати активну громадськість до процесу виховання, здійснювати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, планувати виховну роботу в оздоровчих таборах.

ПРН 14 Здійснює планування та організацію освітнього процесу з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету.

ПРН 15 Використовує способи самозбереження психічного здоров'я, конструктивно та безпечно взаємодіє з учасниками освітнього процесу, запобігає конфліктам в освітньому процесі.

ПРН 16 Вміє взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходів, визначених цілями сталого розвитку.

ПРН 17 Створює умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здійснює педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.

ПРН 18 Дотримується під час навчально-виховного процесу нормативно-правових актів у галузі освіти, рекомендацій зі збереження здоров'я школярів.

ПРН 19 Ефективно організовує освітній процес відповідно до вимог законодавства, застосовує різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, раціонально використовуючи навчальний час; обирає освітні технології виховання відповідно до цілей і завдань сучасної освіти.

ПРН 20 Здійснює оцінювання результатів навчання із дотриманням відповідних критеріїв та принципів академічної доброчесності, аналізує результати навчання учнів та забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання учнів.

V. Політика оцінювання

Виконання студентами програми виробничої педагогічної практики з англійської мови здійснюють за допомогою поточного та підсумкового контролю. З цією метою формою поточного контролю є щоденник практики (в якому студент/ка здійснює облік консультацій з методистом-наставником від навчального підрозділу та керівником практики на базі навчального закладу (вчителем).

На *початковому етапі (пасивна практика)* студент-практикант здійснює таку діяльність:

1) знайомиться із організаційною структурою освітньої організації; статутом закладу, де визначені мета і основні завдання, організаційно-правові засади діяльності й організації навчально-виховного процесу;

2) вивчає навчальні плани та аналізує програми з англійської мови; знайомиться із графіком роботи класу

3) складає індивідуальний план роботи студента на весь період педагогічної практики;

4) відвідує уроки вчителів, засвоює основні педагогічні прийоми та методи подання навчального матеріалу й уміння будувати відносини з учнями;

5) складає план позакласної роботи, відвідує позакласні заходи, бере участь у їх аналізі (не менше одного заходу);

На *основному етапі (активна практика)* педагогічної практики студент-практикант здійснює таку діяльність:

1) самостійно проводить уроки англійської мови; отримує практичні навички педагогічного досвіду; уміння поєднання теорії з практикою; навички

оцінювання знань здобувачів освіти; уміння виявляти ініціативу; навички раціональної поведінки в стосунках з учнями;

2) відвідує та бере участь в обговоренні уроків, проведених колегами-практикантами;

3) проводить виховну роботу відповідно до плану класного керівника;

На **заключному етапі** педагогічної практики студент виконує таку роботу:

1) готує звітну документацію та здає її керівникам педагогічної практики для перевірки й оцінювання в перший день виходу на заняття в університеті;

2) захищає свій звіт із педагогічної практики на звітній конференції в університеті.

Основним методом підсумкового контролю є підсумковий звіт, в якому практикант/ка систематизує отриманий навчальний та виробничий досвід. Студентам рекомендовано вести журнал самоаналізу педагогічної діяльності. Підсумковий контроль здійснює методист-наставник від навчального підрозділу з урахуванням обсягу та якості виконаних практичних завдань, планів-конспектів уроків з англійської мови, аналізу відвіданого уроку колеги-практиканта та самостійно проведеного залікового уроку, а також на основі звіту керівника практики на базі навчального закладу.

Компонент	Критерії оцінювання	Ваговий коефіцієнт (%) або бал
Поточний контроль (всього 40 балів)		
1. Робота вчителем англійської мови	Сплановано та проведено 10 уроків англійської мови	30
	Сплановано та проведено позакласний захід англійською мовою (наприклад, екскурсія в музей), оформлення сценарію.	5
2. Робота класним керівником	Сплановано та організовано виховний захід українською мовою, оформлення сценарію	5
Модульний контроль (всього 60 балів)		
3. Підсумковий звіт з практики	Звіт на основі портфолію, що містить виконані завдання:	Всього 40, з них:
	1) підсумковий звіт у щоденнику практики;	10
	2) 10 конспектів уроків з педагогічними матеріалами;	10
	3) проведення й конспект відкритого уроку (разом із аудіо-візуальними матеріалами) та його самоаналіз;	10
	4) аналіз відвіданого уроку колеги практиканта.	10
4. Захист практики	1) характеристика бази практики; 2) критичний виклад	20, з них: 5

	отриманого досвіду; 3) якість і своєчасність ведення поточної і надання звітної документації	5 10
--	---	---------

VI. Підсумковий контроль

Керівник практики від навчального закладу (університету) узгоджує з адміністрацією бази практики фактичний термін практики, склад груп студентів, які проходять практику, отримує інформацію щодо стану охорони праці та протипожежної безпеки та інші організаційні питання.

У підсумковому звіті практикант коротко аналізує власне навчальне й педагогічне портфоліо (профіль класу, що містить опис класу, його специфіку, інклюзивні особливості, тощо; перелік тем конспектів уроків; аналізує зібрані навчально-методичні матеріали; конкретизує проведення підсумкового відкритого уроку на основі відгуку керівника наставника, методиста бази практики та практиканта колеги; надає опис результатів позакласного заходу з англійської мови та виховного заходу з української мови; узагальнює набутий досвід та уточнює перспективи та напрямки з подальшої діяльності з метою оптимізації педагогічної діяльності.

Практичні заняття проводяться студентом згідно календарного плану й підлягають узгодженню з методистом з англійської мови на базі практики. Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми практики та дотримання заздалегідь погоджених термінів подачі документації.

Загалом студент-практикант може набрати за виробничу педагогічну практику 100 балів, розподіл яких подано в таблиці нижче:

Оцінка в балах за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Оцінювання знань студентів проводиться згідно з [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки](#). Необхідною умовою є дотримання [Кодексу академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#). Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування) можуть бути зараховані як альтернативні форми виробничої педагогічної практики згідно з [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Якщо результати навчання за тематикою та наповненням відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік) або окремому змістовому модулю, темі (темам), передбачені цим силабусом, вони можуть бути зараховані студентам практикантам та належно оцінені.

ДОДАТОК

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Залежно від епідемічної ситуації проходження практики студентами може відбуватися на засадах змішаного навчання.

1. Якщо в загальноосвітньому навчальному закладі відбувається очне навчання й немає застережень адміністрації щодо прийняття студентів на практику, вона може відбуватися в звичайному режимі з отриманням протиепідемічних вимог.
2. Якщо загальноосвітній навчальний заклад навчається дистанційно (окремі класи на ізоляції), студенти відвідують та проводять власні уроки дистанційно з використанням рекомендованих МОН платформ (наприклад, Google Classroom, Zoom).
3. практикант зобов'язаний дотримуватися педагогічної етики на всіх етапах виробничої та педагогічної практики з англійської мови, уважно ставитися до потреб здобувачів освіти та їхньої інформаційної підтримки.
4. Керівник практики від настановчого навчального закладу зобов'язаний надавати студентам консультації в дистанційному режимі, обговорювати алгоритм навчання та перевіряти результати проведеної дистанційної роботи, зафіксовані на електронних носіях та надіслані у відповідний термін.
5. Практикант зобов'язаний інформувати свого керівника від навчального закладу про зміни формату навчання, надавати звітність у електронній формі для погодження та затвердження, дослухатися до порад, працювати над зауваженнями та робити висновки.
6. Портфоліо та щоденник виробничої та навчальної практики в умовах дистанційного навчання можуть бути подані в електронному вигляді.

VII. Рекомендована література

1. Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки.
https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/
2. Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній і/та інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.
<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-12/7c00ef81438ad127bf5767f392c628f1.pdf>
3. Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України.
https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2018/03/recom_IZO.pdf
4. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки.
https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf